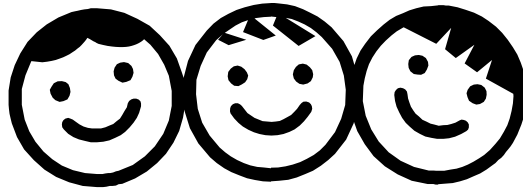

Center for Social Service

Underretningsguide

Børn og unge med udfordringer
har brug for hjælp i tide

Indhold

Forord	3
Underretningspligten	4
Hvornår har du skærpet underretningspligt	4
Hvornår skal du underrette	4
Særlig ved overgreb.....	5
Er du i tvivl, om du skal underrette	5
Personlig pligt.....	5
Underret i tide	5
Inddrag altid forældrene så tidligt som muligt.....	6
Hvordan underretter du.....	6
Hvad skal din underretning indeholde	6
Hvad sker der, når du har sendt en underretning.....	7
Tilbage melding til dig som underretter	8
Mulighed for henvendelse til Ankestyrelsen.....	9
Tavshedspligt samt udveksling og videregivelse af oplysninger	10
Tavshedspligten.....	10
Udveksling og videregivelse af oplysninger	10
Gyldne råd	12

Forord

Denne guide henvender sig til dig, der i dit arbejde møder børn og unge, der kan have et særligt behov for støtte

Vi har skrevet denne guide for at gøre opmærksom på offentligt ansattes ansvar over for børn og unge.

Første del af guiden omhandler den skærpede underretningspligt, da der er lovgivningsbestemt pligt til at underrette de sociale myndigheder, hvis du som offentlig ansat har kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung har et særligt behov for støtte.

Den anden del af guiden gennemgår i hovedtræk reglerne i forhold til tavshedspligt, samt udveksling og videregivelse af oplysninger, da kendskab hertil er centralt for det tværfaglige samarbejde.

Det er nødvendigt, at Center for Social Service tidligt kan få kontakt med børn, unge og forældre med sociale udfordringer og undersøge, om der er behov for særlig støtte, og sidenhen eventuelt iværksætte den nødvendige hjælp. En tidlig indsats – i forhold til barnets eller den unges udvikling og problemets udvikling – og et godt tværfagligt samarbejde er afgørende for en hjælp, der nytter. Derfor har vi i Egedal Kommune valgt at arbejde efter Egemodellen – Tæt på Tværs.

Egemodellen - Tæt på Tværs er rammen for vores mindset i forhold til arbejdet med børn og unge i udsatte positioner i kommunen.

Formålet med Tæt på Tværs er bl.a. at sikre:

- At børn og unge i udsatte positioner får en opvækst og et hverdagsliv så tæt på det almindelige som muligt og bliver kompetente til at leve et selvstændigt liv
- målrettede og helhedsorienterede indsatser, der praktiseres i et forløbsperspektiv med tæt opfølgning og gradvis nedtrapning på indsatstrappen for øje
- effektiv ressourceudnyttelse – vi øger den faglige og menneskelige kvalitet af sagsbehandlingen samtidig med, at vi realiserer økonomiske besparelser.

Der er udarbejdet fem dogmer, som skaber grundlaget og sætter retningen for vores arbejde i forbindelse med Tæt på Tværs. De fem dogmer er:

- Tidligere forebyggelse
- Hverdagsliv
- Netværk
- Tværfagligt samarbejde
- Effektiv indsats.

I praksis betyder det, at vi i al vores arbejde skal tænke tidlig forebyggelse, hverdagsliv, netværk, tværfagligt samarbejde og effektiv indsats.

Vi har derfor valgt *det inddragende netværksmøde* som vores metode for inddragelse af netværk og koordinering af det tværfaglige samarbejde. Du kan læse nærmere om det inddragende netværksmøde i det materiale, som er udarbejdet herom.

Underretningspligten

Hvornår har du skærpet underretningspligt

Hvis du er offentlig ansat eller udøver offentligt erhverv, har du en skærpet underretningspligt.

Hvornår skal du underrette

Du har pligt til at underrette ved følgende forhold:

- Hvis du får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte efter servicelovens kapitel 11¹
- hvis du vurderer, at et ufødt barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold
- hvis et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af ulovligt skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten
- hvis et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Som underretter skal du ikke foretage en vurdering af, om barnet eller den unge vil kunne opnå særlig støtte efter servicelovens regler. Det er Center for Social Services opgave.

Underretningspligten indtræder, uanset hvad der er årsag til, at barnet eller den unge kan have behov for den særlige støtte. Det er ikke muligt at lave en udtømmende liste, men her er der nogle forhold, du skal være opmærksom på:

- Når barnet eller den unge har udfordringer udover, hvad der er almindeligt for alder og udviklingstrin, særligt med hensyn til læring og socialt samspil med andre børn og voksne
- når forældre har vanskeligheder ved eksempelvis misbrug, psykisk lidelse eller svære sociale belastninger
- når barnet eller den unge er udsat for omsorgssvigt eller overgreb
- når barnet eller den unge er ude i misbrug, kriminel adfærd eller andre sociale vanskeligheder.

Det er altså ikke en betingelse, at der er tale om omsorgssvigt, overgreb eller lignende alvorlige situationer for at underrette.

Selvom du som underretter har foretaget en underretning, skal du som fagperson fortsat benytte de hjælpemuligheder, der findes i dit eget regi.

Du skal være opmærksom på, at du ikke har underretningspligt, hvis barnet eller den unges vanskeligheder har en karakter, som bør løses med en særlig specialpædagogisk indsats efter folkeskolelovens regler eller særlig støtte efter dagtilbudsloven.

Der kan eksempelvis være situationer, hvor et barn reagerer i en bestemt periode på grund af forholdene i hjemmet, som ikke umiddelbart leder til behov for særlig støtte. Det kan f.eks. være ved sygdom i familie, en skilsmisse eller en flytning. Du kan i disse tilfælde via dialog med forældrene afklare, hvorvidt der er behov for ekstra støtte i regi af normalmiljøet, even-

---

¹ Særlig støtte efter servicelovens kapitel 11 kan eksempelvis være foranstaltninger i form af en behandlingsindsats, en familiekonsulent i hjemmet, en kontaktperson til barnet eller den unge, en aflastningsfamilie eller en anbringelse uden for hjemmet.

tuelt benytte det inddragende netværksmøde, eller om forholdene leder til en antagelse om, at der kan være behov for særlig støtte efter serviceloven.

Det er således vigtigt, at du både er opmærksom på, om barnet eller den unge kan have et behov for særlig støtte efter servicelovens regler, og om barnet eller den unge har problemer, der kræver en indsats inden for det faglige regi, som du arbejder i.

Særlig ved overgreb

Hvis du får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb, skal du straks underrette Center for Social Service².

Er du i tvivl, om du skal underrette

Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du skal underrette, vil det altid være en god idé at tale med dine kollegaer eller din nærmeste leder.

Er du ansat i en daginstitution eller på en skole i kommunen, kan du endvidere søge råd og vejledning hos den rådgiver fra Center for Social Service, der er tilknyttet din arbejdsplads. Du er også altid velkommen til at kontakte Center for Social Service, Råd- og vejledningsteamet tlf. nr. 7259 6523.

Ved henvendelse til Center for Social Service bør du gøre dette uden nævnelse af barnet eller den unges navn, såfremt du ikke har forældrenes samtykke. Rådgiveren kan hjælpe dig med at afklare, om du bør skrive en underretning, såfremt hvad du særligt skal lægge vægt på i underretningen.

Personlig pligt

Din underretningspligt er en personlig pligt. At pligten er personlig betyder, at du er forpligtet til at reagere og handle, når du har kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte. Din underretningspligt går forud for din tavshedspligt³.

Hvis I har en intern procedure for, at det altid er lederen, der sender underretninger til Center for Social Service, så fritager denne procedure dig ikke for din personlige pligt. Det betyder, at hvis din leder ikke er enig med dig i grundlaget for underretningen, så er du forpligtet til at sende underretningen alligevel.

Underret i tide

Hvis der er grund til at foretage en underretning, er det vigtigt, at du som fagperson gør det med det samme. Du skal således ikke først i eget regi forsøge at løse de problemer, som reglerne om særlig støtte efter servicelovens kapitel 11 sigter mod at løse. Du kan ej heller benytte det inddragende netværksmøde i stedet for at underrette, såfremt der er grundlag for at underrette.

Der kan være risiko for, at du som fagperson underretter for sent, hvis du vælger først at afprøve alle muligheder for støtte i dit eget regi, før du foretager en underretning.

---

² Se for nærmere vejledning i *Beredskabsplan for børn og unge mod overgreb i Egedal Kommune*. Følg vejledningen i beredskabsplanen nøje og kontakt altid Center for Social Service ved tvivlsspørgsmål

³ Se afsnit om tavshedspligt samt udveksling og videregivelse af fortrolige oplysninger

Inddrag altid forældrene så tidligt som muligt

Ofte vil du løbende have kontakt med forældrene, men før du underretter, bør du som hovedregel altid orientere forældrene om, at du vil sende en underretning til Center for Social Service. Du bør også forsøge at få samtykke fra forældremyndighedsindehaveren til at kontakte Center for Social Service om din bekymring. Skulle det ske, at forældrene ikke vil give samtykke, skal du alligevel underrette, hvis du har kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte efter servicelovens regler.

Dialogen om underretningen er nødvendig for alle parter. Barnet eller den unge og forældrene har krav på at vide, hvad du observerer, og hvad det er, som du underretter om. Og både du og forældrene har behov for, at kontakten ikke afskæres for det videre samarbejdes skyld.

Center for Social Service skal endvidere kunne samarbejde med familien på et åbent grundlag, der ikke forstyrres af forældrenes oplevelse af, at "nogen" er gået bag om ryggen på dem.

Fremlæg ved et møde med barnet eller den unge og forældrene dine faglige observationer. Det er godt at være to til mødet, få enten din leder eller en kollega til at deltage sammen med dig. Vis interesse for barnet eller den unge og forældrenes synspunkter og reaktioner. Du kan eventuelt tilføje deres bemærkninger til din underretning, men fasthold også dine faglige observationer og pligten til at underrette Center for Social Service. Understreg at det er din vurdering, at barnet eller den unge og familien har behov for hjælp, som din arbejdsplads ikke kan yde selv. Giv forældrene en kopi af underretningen samtidig med, at du sender den til Center for Social Service.

Ved mistanke om overgreb følg altid proceduren i *Beredskabsplanen for børn og unge mod overgreb i Egedal Kommune*. Det er vigtigt at være opmærksom på, at orientering af forældrene i disse sager kan indebære, at politiets muligheder for efterforskning forringes. Som udgangspunkt vil det være Center for Social Service, der tager stilling til, om der skal foretages politianmeldelse. I den forbindelse vil Center for Social Service sammen med politiet vurdere sagen, herunder hvordan den eller de mistænkte orienteres.

Hvordan underretter du

Der er ingen formkrav til, hvordan du som fagperson skal underrette. Du kan underrette mundtlig og skriftlig på følgende måder:

- Kommunens hjemmeside – se under selvbetjening – underret om udsatte børn
- Mail til Råd- og vejledningsteamets underretningspostkasse - *CSS - Underretning vedrørende børn og unge (Fællespostkasse)*
- Telefonisk henvendelse til Center for Social Service, Råd- og vejledningsteamet tlf. nr. 7259 6523.

Det anbefales, at du foretager din underretning skriftligt for at sikre, at dine observationer i forhold til barnet eller den unge og familien er forstået korrekt.

Hvad skal din underretning indeholde

En underretning baserer sig alene på de faktuelle forhold og de faktiske observationer og udtalelser, der vedrører barnet eller den unge. Fortolkning har som udgangspunkt ikke plads i en underretning. Bringes der faglige vurderinger, skal de holdes adskilt fra de faktuelle oplysninger.

For at Center for Social Service kan have et fornuftigt grundlag at vurdere sagen på, er det væsentligt, at underretningen indeholder så præcise oplysninger som muligt og gerne med eksempler. Du kan vælge at inddrage følgende punkter i din underretning:

- Kontaktoplysninger på barnet og på den, der har forældremyndigheden
- hvor længe du har kendt barnet eller den unge
- baggrund for at underrette, herunder hvor længe du har været bekymret
- dine observationer vedrørende barnet eller den unge og familien – altid med barnet eller den unge i centrum
- generel beskrivelse af barnets eller den unges fysiske, psykiske og sociale forhold, ressourcer og udfordringer
- samarbejdet med forældrene
- barnets eller den unges fremmøde
- andre oplysninger om barnet eller den unge, som er vigtige
- hvis underretningen er gennemgået med barnet eller den unge og/eller forældrene, så beskriv deres kommentarer/reaktioner
- hvis underretningen er sendt uden forældrenes viden, skal dette begrundes.

Det er vigtigt, at dato for underretningen, dit navn, stilling og underskrift fremgår.

Hvad sker der, når du har sendt en underretning

Når Center for Social Service modtager en underretning, sendes der en kvitteringsskrivelse til dig inden seks dage, så du kan se, at underretningen er modtaget og hvilken rådgiver, der er ansvarlig for sagen.

Alle underretninger vurderes i første omgang af rådgiverne i Råd- og vejledningsteamet. Det er deres opgave at vurdere, om familien skal tilbydes et råd- og vejledningsforløb, eller om det må antages, at barnet eller den unge har et særligt behov for støtte. Det betyder, at en underretning medfører ikke i sig selv, at der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse⁴.

Familien skal orienteres, når Center for Social Service har modtaget en underretning. Det vil afhænge af den enkelte sags nærmere omstændigheder, hvornår og hvordan familien oplyses om underretningen og inddrages i sagens forløb. Som underretter vil du som udgangspunkt blive inviteret med til det første møde med familien, der vil omhandle selve underretningen. Din viden er vigtig og nødvendig for rådgiverens videre arbejde med familien.

Hvis rådgiveren i Råd- og vejledningsteamet vurderer, at et råd- og vejledningsforløb ikke er tilstrækkeligt, visiterer de sagen til en rådgiver i et af de to børneteam - enten til en rådgiver i børnehandicap eller en rådgiver i team børn, unge og familier alt efter barnets eller den unges problematikker.

Den ansvarlige rådgiver træffer efterfølgende afgørelse om, hvorvidt der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse. Rådgiveren har fire måneder til at udarbejde den børnefaglige undersøgelse fra det tidspunkt, der har været grundlag for at antage, at barnet eller den unge har et særligt behov for støtte.

---

⁴ I henhold til servicelovens § 50

Den børnefaglige undersøgelse skal afdække ressourcer og problemer hos barnet eller den unge, familien og netværket. Rådgiveren skal anlægge en helhedsbetragtning, der omfatter barnets/den unges:

- Udvikling og adfærd
- Familieforhold
- Skoleforhold
- Sundhedsforhold
- Fritidsforhold og venskaber
- Andre relevante forhold.

Det skal sikre, at den viden, de professionelle har omkring barnet eller den unge, inddrages i den børnefaglige undersøgelse. Rådgiveren skal derfor samarbejde med de relevante fagpersoner, der er i kontakt med barnet eller den unge og familien. Dette sker oftest ved indhentning af en skriftlig udtalelse eller afholdelse af et inddragende netværksmøde.

Rådgiveren vurderer også, om der er behov for at indhente specialviden omkring barnet, den unge eller forældrene. Det kan f.eks. være en speciallægeerklæring, en psykologisk undersøgelse af barnet eller den unge eller en forældrekompetenceundersøgelse af forældrene. På baggrund af undersøgelsen bliver der udarbejdet en handleplan. Handleplanen er udgangspunktet for afgørelsen om, hvorvidt der iværksættes en foranstaltning efter servicelovens kapitel 11⁵.

I særlige tilfælde kan rådgiveren iværksætte en foranstaltning, mens den børnefaglige undersøgelse udarbejdes.

Mens den børnefaglige undersøgelse udarbejdes, skal barnets eller den unges omsorg sikres, og her har du fortsat en central rolle. Det er et fælles ansvar mellem os professionelle, familien og netværket at aftale en indsats, der sikrer barnets eller den unges trivsel, også selvom der er sendt en underretning til Center for Social Service, og der muligvis er ved at blive udarbejdet en børnefaglig undersøgelse.

Det anbefales, at koordinering af denne indsats sker i forbindelse ved afholdelse af et inddragende netværksmøde. Du kan altid anmode rådgiver om, at der bliver indkaldt til et inddragende netværksmøde, hvis du finder behov herfor⁶.

Hvis forholdene for barnet eller den unge ændrer sig i positiv eller negativ retning efter afsendelsen af din underretning, vil rådgiveren gerne høre fra dig igen.

Tilbage melding til dig som underretter

Som fagperson har du mulighed for at få oplyst, hvorvidt din underretning har givet Center for Social Service anledning til handling. Det skal oplyses dig, om der er iværksat børnefaglig undersøgelse eller foranstaltninger vedrørende barnet eller den unge, som din underretning angår. Men du kan ikke få oplysninger om indholdet eller omfanget af den børnefaglige undersøgelse eller eventuelle foranstaltninger. Pligten gælder som udgangspunkt alle tilfælde, med mindre særlige forhold gør sig gældende.

---

⁵ Særlig støtte efter servicelovens kapitel 11 kan eksempelvis være foranstaltninger i form af en behandlingsindsats, en familiekonsulent i hjemmet, en kontaktperson til barnet/den unge, en aflastningsfamilie eller en anbringelse uden for hjemmet

⁶ Se nærmere i informationsmaterialet om det inddragende netværksmøde

Mulighed for henvendelse til Ankestyrelsen

Hvis du har sendt en underretning til Center for Social Service, men ikke mener, at Center for Social Service gør nok, har du mulighed for at underrette Ankestyrelsen. Ankestyrelsen skal sikre barnets eller den unges retssikkerhed og undersøge, om indsatsen er tilstrækkelig. Underretning til Ankestyrelsen kan ske både mundtlig og skriftligt – du kan læse nærmere på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk.

Tavshedspligt samt udveksling og videregivelse af oplysninger

I det følgende vil reglerne om tavshedspligt, samt udveksling og videregivelse af oplysninger blive gennemgået nærmere. Du er altid velkommen til at kontakte Center for Social Service, hvis du har behov for drøftelse og eller præcisering af reglerne.

Tavshedspligten

Tavshedspligten indebærer, at man som fagperson har tavshedspligt med hensyn til alle fortrolige oplysninger om børn, unge og deres familier, som man kommer i besiddelse af gennem sit arbejde⁷.

Formålet med at have regler om tavshedspligt er at sikre retssikkerheden og den grundlæggende tillid mellem borgeren og de personer fra det offentlige, som borgeren kommer i kontakt med. Reglerne skal derfor bl.a. sikre, at der kun udveksles fortrolige oplysninger om børn og unge og deres familier med andre fagpersoner, når dette er nødvendigt, og når det har et sagligt formål.

Center for Social Service kan indhente oplysninger fra andre myndigheder – skole, institution, psykolog, læge – hvis oplysningerne er nødvendige for at behandle sagen⁸. Når Center for Social Service indhenter oplysninger, har du pligt til at videregive oplysningerne. Der vil derfor ikke være tale om brud på tavshedspligten.

Udveksling og videregivelse af oplysninger

I det tværfaglige samarbejde er det selvfølgelig nødvendigt, at de involverede fagpersoner udveksler fortrolige oplysninger, men det er ligeså nødvendigt med nogle spilleregler, så oplysninger ikke flyder frit. Som altovervejende hovedregel skal vi dog altid forsøge at inddrage forældrene, da oplysninger altid kan udveksles, hvis forældremyndighedsindehaveren giver tilladelse til det.

Fortrolige oplysninger er i forbindelse med samarbejdet omkring børn og unge personlige og private oplysninger om barnet eller den unge og forældrene⁹.

Personlige oplysninger er oplysninger, der ikke umiddelbart er tilgængelige for andre, som komme i kontakt med barnet eller den unge og familien. Disse oplysninger kan i flere tilfælde gives videre, f.eks. oplysninger om¹⁰:

- Familiemæssige forhold – f.eks. hvem har forældremyndigheden, er barnet eller den unge adopteret
- Økonomiske forhold – f.eks. får familien særligt børnetilskud
- Barnets eller den unges uddannelsesforhold
- Forældrenes arbejds- eller ansættelsesforhold
- Boligforhold – f.eks. er der risiko for, at boligen går på tvangsauktion
- Cpr.nr.
- Sociale problemer, der ikke betragtes som store – f.eks. at barnet eller den unge er meget overladt til sig selv.

---

⁷ Tavshedspligten indgår som tema i en lang række love. Relevant er umiddelbart Forvaltningsloven, Retssikkerhedsloven og Persondataloven

⁸ I henhold til retssikkerhedsloven § 11 a - c

⁹ I henhold til forvaltningslovens § 28

¹⁰ Listen er ikke udtømmende

Private oplysninger er oplysninger om en persons rent private forhold, som bør beskyttes i størst muligt omfang. Derfor bør oplysningerne som udgangspunkt ikke videregives til andre, f.eks. oplysninger om¹¹:

- Race, religion og hudfarve
- Politiske og foreningsmæssige forhold – f.eks. at forældrene er aktive i et bestemt politisk parti eller en bestemt fagforening
- Seksuelle forhold – f.eks. at mor er homoseksuel
- Strafbare forhold – f.eks. at far er dømt for hæleri
- Helbredsforhold og misbrug af nydelsesmidler eller lignende – f.eks. at en af forældrene har kræft eller har et misbrug af alkohol
- Sociale problemer, der betragtes som store – f.eks. at forældrene er voldelige over for hinanden, eller at der er indgivet anmeldelse for seksuelt misbrug.

Oplysninger om rent *private* forhold må ikke videregives mellem forskellige forvaltninger eller myndigheder. Er der tale om samme forvaltning, kan oplysninger om private forhold videregives, men kun oplysninger som er nødvendige og relevante for sagens behandling¹².

En kommune er samme forvaltningsmyndig, selvom den er opdelt i forskellige centre. Hvis en administrativ enhed har en selvstændig kompetence i forhold til byrådet, er den administrative enhed en selvstændig forvaltningsmyndighed. Der gør sig gældende for skolerne samt selvejende og private institutioner, der ikke har en samarbejdsaftale med kommunen.

Undtagelsen for denne regel er, når forældrene har givet samtykke, eller når hensynet til barnet eller den unge er klart større end hensynet til forældrene til trods for forældrenes manglende samtykke. Denne undtagelse kaldes også *værdispringsreglen*.

I praksis skal der meget til, før man kan bruge værdispringsreglen. Barnets eller den unges problemer skal være så store, at der er fare for den fysiske og psykiske udvikling. Det kan f.eks. ske, hvis der er mistanke om overgreb.

SSD-samarbejdet¹³

Man skal, som tidligere nævnt, som udgangspunkt altid forsøge at indhente samtykke fra forældremyndighedsindehaveren til udveksling af oplysninger. I de tilfælde hvor det ikke er muligt at opnå samtykke, eller hvor det vurderes uhensigtsmæssigt, f.eks. fordi forældrene ikke ønsker at samarbejde, er problemfornægtende eller ikke er i stand til at varetage barnets tarv, er der mulighed for at udveksle oplysninger i det tværfaglige SSD-samarbejde. Dette er gældende, når udvekslingen af oplysninger er nødvendige som led i det tidligere eller forebyggende samarbejde om udsatte børn og unge.

SSD-samarbejdet er et tværfagligt samarbejde mellem Center for Social Service, CULT, skole, sundhedspleje og dagtilbud. Drøftelse af en konkret bekymring eller problemstilling vedrørende et barn eller en ung uden samtykke fra forældrene kan ske én gang ved et møde. I særlige tilfælde kan der afholdes et opfølgende møde.

Videregivelse af oplysninger til den forælder, der ikke har del i forældremyndigheden

En forælder, som ikke har forældremyndigheden, har ret til efter anmodning at få orientering om barnets eller den unges forhold fra bl.a. skole og institution samt få udleveret dokumenter om barnets eller den unges forhold, hvis disse findes.

Retten til at få udleveret dokumenter er alene en ret til at få udleveret eksisterende dokumenter, såsom kopi af barnets eller den unges karakterblad, elevhandleplaner, sprogvurde-

---

¹¹ Listen er ikke udtømmende

¹² I henhold til forvaltningslovens § 28

¹³ I henhold til servicelovens § 49a

ringer eller andre skriftlige dokumenter vedrørende barnet eller den unge. Den pågældende forælder har således ikke krav på at modtage en særlig redegørelse eller lignende om barnets eller den unges forhold i øvrigt.

Pligten til at videregive oplysninger om barnet eller den unge indtræder kun, hvis der foreligger en konkret og individuel anmodning om orientering fra den forælder, der ikke har forældremyndigheden. Der kan ikke anmodes om løbende orientering.

Forældremyndighedsindehaveren kan ikke gøre indsigelse mod videregivelsen af oplysningerne, men der må ikke gives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaveren, og oplysningerne må ikke være til skade for barnet eller den unge.

Det er op til dig at beslutte på hvilken måde, orienteringen om barnets eller den unges forhold foregår. Orienteringen kan således ske ved mundtlige oplysninger eller ved skriftlig orientering, hvis du vurderer, at en skriftlig orientering er mest hensigtsmæssig.

Retten til orientering giver ikke den pågældende forælder adgang til at have en aktiv kontakt med jer, og orienteringsretten kan heller ikke danne grund for anmodninger eller krav. Den pågældende forælder har dog ret til efter anmodning at få orientering om generelle sociale aktiviteter på barnets eller den unges institution eller skole på det pågældende sted og har adgang til at deltage i disse aktiviteter. Ved generelle sociale aktiviteter forstås festlige begivenheder, almindelige forældre- og orienteringsmøder, som indeholder generel orientering om, hvad der sker på det pågældende sted. Bestemmelsen giver således ikke ret til at få orientering om eller deltage i møde vedrørende det enkelte barns eller unges trivsel, f.eks. forældre-konsultationer vedrørende barnet eller den unge eller møder, hvor behovet for en særlig indsats i forhold til barnet eller den unge, drøftes. Har den pågældende forælder én gang anmodet om at blive orienteret om generelle sociale aktiviteter, er denne anmodning løbende i modsætning til retten om orientering, som tidligere er beskrevet.

Gyldne råd

Tavshedspligten må aldrig forhale eller forhindre, at et barn eller en ung får den nødvendige hjælp – og underretningspligten går forud for tavshedspligten.

- Barnet eller den unge skal altid være i fokus
- Vig aldrig tilbage for at inddrage forældrene – og gør det så tidligt som muligt
- Forældre værdsætter som oftest at blive inddraget, og at de og deres børn bliver taget alvorligt – en god start er vigtig for samarbejdet
- Barnet eller den unge har også ressourcer, der kan udvikles – ikke kun problemer
- Alle har et personligt ansvar for at handle i forhold til børn og unge med udfordringer.